

ГРИВНЯК Юрій (30. 05. 1912, містечко Велике Березне, нині смт Великий Березний Закарп. обл. — 20. 12. 1992, м. Лібчице побл. Праги) — історик, публіцист, письменник. Навч. у торг. академії у Мукачевому, закін. учит. семінарію в Ужгороді (1936). Від 1937 — офіцер армії Чехо-Словаччини, після розпаду якої повернувся на Закарпаття. За мадярської окупації краю 1939 півроку ув'язн. у концтаборах Варюлопош і Ніредьгаза, звідки втік до Праги. 1940–45 студіював в УВУ, працював у видавництві «Пробоем». Брав активну участь у антифашист. русі, у Празькому повстанні (травень 1945). Після війни заснував і очолював Нац. комітет закарп. українців (Прага), який виступав проти арештів і депортації до СРСР. Після комуніст. перевороту 1948 ре-

прес., по звільненні працював робітником. Чеською мовою переклав і поставив опери «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемівського, «Наталка Полтавка», «Тарас Бульба» М. Лисенка. Після придушення Празької весни 1968 у Г. конфісковано чимало рукописів, архів. матеріалів. Публікував розвідки, присвяч. діяльності укр. вчених у діаспорі (І. Пулюй, І. Горбачевський, Я. Кулик, Ю. Веґа, С. Русова), творчості митців (М. Лисенко, О. Кошиць, М. Бринський, М. Бойчук) і письменників (Т. Шевченко, І. Франко, Олександр Олесь, С. Черкасенко), а також чесько-укр. культур. зв'язкам. У рукописах лишилися праці «Український гетьман Зіновій-Богдан Хмельницький і його доба», «Український гетьман чеського походження — Пилип Орлик», «Історія нашої церкви на Закарпатті», «Українські пам'ятники в ЧСР», «Українські вчені в чеських високих школах».

Основні праці

Проф. д-р Іван Пулюй – винахідник променів Х. Лондон, 1971; Творець нововізантійської школи // Наша культура. Варшава. 1985. Ч. 1.

Рекомендована література

1. Пам'яті щирого друга (Колективний некролог) // Нове життя. 1993. № 2;
2. Мушинка М. Боже, пам'ять нам бережи! З приводу смерті Юрія Гривняка // Дукля. 1993. № 2;
3. Його ж. Коронний свідок розвінчаної доби. Юрій Гривняк // Карпат. край. 1993. № 3.

М. І. Мушинка

Бібліографічний опис:

Гривняк Юрій / М. І. Мушинка // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-27074>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).